

Geen alledaagse combinatie; wintergroen en rijk bloeiend. Toch geldt dit zeker voor *Olearia*. Jaarlijks in juni verschijnt de overdaad aan bloemen die mooi combineren met het vaak grijsachtige loof. Enige aandachtspunt is een beschutte standplaats.

Tekst: Emiel van den Berg
Foto's: www.visionpictures.com

Het geslacht *Olearia* behoort tot de composietenfamilie, de Asteraceae. Wie een bloem van *Olearia* ziet, begrijpt meteen waarom. Terwijl de meeste geslachten uit de composietenfamilie kruidachtig zijn, kent het geslacht *Olearia* alleen houtachtige soorten. Enkele familieleden die gedeeltelijk verhouten zijn *Baccharis*, *Santolina* en *Artemisia*. De regelmatig voor *Olearia* gebruikte Nederlandse naam is boomaster.

De circa 100 soorten heesters en bomen van *Olearia* groeien van nature allemaal op het zuidelijke halfrond. De meeste in Nieuw-Zeeland en Australië. Een enkele soort is te vinden in Nieuw-Guinea en op het Lord Howe-eiland dat vanwege de zeldzame collectie planten op de werelderfgoedlijst van Unesco staat.

Olearia is vernoemd naar de Duitser Adam Ölschläger die leefde in de 17de eeuw en, voor die tijd heel modern, zijn naam naar het Latijns vertaalde in Adam Olearius. Op naam van deze wiskundige en prozaschrijver staan diverse publicaties over reizen die hij in opdracht van Hertog Friedrich III naar Moskou en het toenmalige Perzië maakte.

KUSTGEBIEDEN

Olearia is vooral in Engeland, Schotland en Ierland een veel geziene heester in tuinen. Vaak zijn de struiken in de vroege zomermaanden compleet overdekt met bloemen. Overigens heeft niet alleen de bloem sierwaarde, ook het blad van verschillende soorten is decoratief. Vaak vanwege de groene tot grijsgroene kleur en de zilverwitte viltige onderzijde. Heel soms is die onderzijde bruin van kleur. In Nederland groeit *Olearia* met name goed in de kustgebieden. Behalve vanwege zijn vorstgevoeligheid ook omdat de struik zeewind goed verdraagt. Op andere plaatsen in Nederland is beschutting tegen de koude oostenwind noodzakelijk. De soort die in Nederland het langst voorkomt is *O. x haastii*. Deze kruising tussen *O. avicenniifolia* en *O. moschata* werd al in 1858 ingevoerd

Olearia phlogopappa

Olearia, wintergroen én rijk bloeiend

in Engeland en groeit van nature in delen van Nieuw-Zeeland. Daar vormt zich een compacte opgaande wintergroene struik tot maximaal 2 meter hoogte maar in de Nederlandse tuin komt de hoogte tot hooguit 1 meter. *O. x haastii* heeft witviltige twijgen en dik leerachtig blad. Dat blad is 2 tot 4 cm groot en aan de bovenzijde donkergroen. De onderkant is witviltig. Vanaf juli verschijnen de witte bloemen in grote tuilen en de bloei gaat door tot in augustus. Dat is een extra sierwaarde van de heester want gedurende de zomermaanden zijn er weinig andere uitbundig bloeiende heesters.

LANGE TANDEN

O. moschata is inheems in struikvegetaties in Nieuw-Zeeland en haalt in cultuur een hoogte tussen de 1 en 2 meter. Het blad verspreidt een opvallende muskusgeur. Qua bloei lijkt hij op de voorgaande.

O. avicenniifolia komt eveneens van Nieuw-Zeeland waar hij tot een kleine boom kan uitgroeien. Deze soort heeft groter blad dan de voorgaande twee, tot circa 12 cm, en de zoet geurende bloemen verschijnen later. Vaak pas vanaf augustus.

Redelijk bekend in Nederland is *O. macrodonata*. De soortnaam betekent letterlijk 'met lan-

ge tanden' en verwijst naar de scherp getande en licht golvende bladrand. Anders dus dan de voorgaande soorten die allemaal gaafrandig blad hebben. Ook deze Nieuw-Zeelandse vertegenwoordiger groeit uit tot kleine boom maar is in Nederland vooral een forse heester. Het hulstachtige blad is grijsgroen van kleur en aan de onderzijde zilverwit. De witte bloemen verschijnen vanaf juni. De soort is uitermate geschikt voor kustgebieden waar hij soms, net als in veel Engelse tuinen, dient als haagplant. *O. nummularifolia* is weer een heel andere verschijning met stijf opgaande en sterk vertakkende twijgen en dicht opeenstaande blaadjes. Dat blad is amper 1 cm groot en grijsig groen van kleur. Deze soort is vooral waardevol vanwege de compacte habitus en de wintergroene uitstraling. De bloei met vaalwitte bloemen is, vergeleken met de eerder besproken soorten, bescheiden.

O. phlogopappa is een soort die in volle bloei geheel bedekt is met witte bloemen. Er is dan vaak geen blaadje meer te zien. Dat kleine langwerpige blad is vaalgroen aan de bovenkant en wederom zilvergrijs aan de onderkant. Overigens kent deze soort, die in Nederland slechts sporadisch is te vinden, cultivars met blauwe, roze en lila bloemen.